DE FACTO FRÅGAR
s. 18-21

DE FACTO TESTAR
SPORTEVENEMANG
Lukas Todtenhaupt
s. 28-29

TEMAT VAR STUDIETIDEN
Elmer M Wallhult
s. 05

DE FACTO.

JURIDISKA FÖRENINGEN UMEÅ UNIVERSITET NR 3 2021

Studietiden

Är du vår nya sommartrainee?

Vi bevarar vår starka position genom att rekrytera, utveckla och behålla de mest passionerade juristtalangerna. Vi är stolta över att landets juriststudenter 19 år i rad har utnämnt Mannheimer Swartling till den mest attraktiva advokatbyrån.

Varje sommar erbjuder vi juriststudenter möjligheten att prova på rollen som affärsjurist på något av våra kontor i Sverige. Ansökan öppnar den första november. För mer information, besök mannheimerswartling.se/karriar.

BESÖK OSS ÄVEN PÅ INSTAGRAM.

MANNHEIMER SWARTLING

NR. 3 2021
INNEHÅLL

1	CHEFREDAKTÖR HAR ORDET Elmer M Wallhult	Sida 05
2	KÖN HAR INGEN BETYDELSE-Just därför är det så viktigt Juli Johansson	Sida 06
3	ORDFÖRANDE HAR ORDET Stina Brander	Sida 07
4	EN STUDIETID FÖR ALLA-Inte bara 40% av studenterna Styrelsen, Femjur Umeå	Sida 08-09
5	DE FACTO TESTAR-Sportevenemang Lukas Todtenhaupt	Sida 10-15
6	JURISTENS FIKTIONER, MYTER OCH LIVSLÖGNER Jan Leidö	Sida 16-17
7	DE FACTO FRÅGAR Elmer M Wallhult	Sida 18-21
8	FINSITTNING	Sida 22-27

CHEFSREDAKTÖR
Elmer Mårtensson Wallhult
LAYOUTANSVARIG
Florencia Skogsborg
ANSVARIG UTGIVARE
Elmer Mårtensson Wallhult

ADRESS
De Facto
Juridiska föreningen
Umeå universitet
901 87 Umeå
www.jf-umeå.se

Brant utvecklingskurva på advokatfirman Cederquist

Cederquist är en av Sveriges högst rankade advokatbyråer som erbjuder specialistkompetens inom de flesta affärsjuridiska områdena. Utöver att arbeta med några av branschens mest spännande kunder och uppdrag, är Cederquist en värderingsstyrd byrå som sticker ut på marknaden genom sina insatser för utveckling, förändring och jämställdhet på arbetsplatsen.

Cederquist är idag en av de tyngsta legala rådgivarna på den svenska marknaden. Med hjälp av olika digitala lösningar och nya arbetssätt befinner sig byrån närmare kunden än någonsin och fungerar som en modern affärspartner snarare än en traditionell rådgivare. Man arbetar till lika stor del med svenska och utländska ärenden, och för medarbetare som har höga ambitioner är utvecklingskurvan brant.

För att skapa goda och hållbara relationer med kunderna krävs starka team. Sofie Bachmann arbetar som Talent and People Manager på Cederquist och har ansvar för byråns rekryteringar.

– Vi letar efter lagspelare som vill vara med och utveckla Cederquist. Vi har en personlig och genuin kultur. Alla är med och bidrar till laget, oavsett om man är nyanställd eller senior jurist. Positiva egenskaper hos våra talanger är nyfikenhet, driv, vilja att utvecklas samt en förmåga att se kundernas behov, säger Sofie.

Sofie Bachmann sökte sig till Cederquist efter att ha arbetat med research och rekrytering hos en samarbetspartner under flera år. Hon tyckte om kontakten med Cederquist och fick ett gott intryck av byrån.

– Cederquist är en högpresterande arbetsplats med skickliga och drivna personer och många spännande kunder och uppdrag. Samtidigt har man lyckats skapa en byrå med en familjär och personlig kultur, säger hon.

Den familjära stämningen är ett resultat av att man på Cederquist sätter individen i fokus och ser byråns 160 medarbetare som sin viktigaste tillgång. Som anställd hos Cederquist arbetar du i affärsjuridikens toppskikt och får dessutom tillgång till CQ Academy – ett av marknadens bästa utbildningsprogram som innehåller allt från karriär- och specialistkurser till föreläsningar om mindfulness och träning.

– Vi tycker att det är viktigt att man som medarbetare har de bästa förutsättningarna att dels utvecklas på ett professionellt och juridiskt plan, dels hitta ett förhållningssätt till hållbar prestation och hälsa i en tidvis intensiv och krävande bransch, avslutar Sofie Bachmann.

Är du student och intresserad av att veta hur det är att arbeta på Cederquist?

Cederquist erbjuder rekryteringsdagar, sommarnotarieprogram samt möjlighet att arbeta extra hos dem under dina studier. Beroende på hur långt du har kommit på juristprogrammet kan du antingen arbeta som kvällsreceptionist eller ute i deras verksamhetsgrupper som en del av deras talangpool.

På karriar.cederquist.se hittar du kontaktuppgifter och mer information om lediga tjänster.

TEMAT VAR STUDIETIDEN

När jag läser våra nya studenters svar i ''De Facto frågar'' på vad som tycks krävas för att kunna må bra under sin studietid återkommer ordet balans. Genom att parafrasera samtliga svar till en samlad mening skulle det kunna låta ungefär såhär: För mig är det viktigt med en bra balans mellan mina studier och min fritid. Jag hade svarat precis likadant, det hade nog de flesta.

Så för att våga ta lite avstånd från juridiken tänker jag istället dela med mig av en sorts summerande dagbok från mina två år på Juristprogrammet i Umeå. Med ett sorts fokus på mitt hanterande av skolan och den stress som lätt kan uppstå.

Om man så snart som möjligt vill hitta rutiner och balans i tillvaron är insparken ingen bra ide. När jag gick av tåget på Umeå centralstation i augusti 2019 skulle insparken börja två timmar senare. Det kändes skönt att hinna lära känna faddrar, kursare och staden innan plugget skulle dra igång en vecka senare. Jag hade hittills ytterst begränsade erfarenheter av Universitet, jag hade läst psykologi en termin i Lund, vad som väntades av mig som juriststudent var för mig ännu oklart. När studierna väl satte igång var tempot ganska intensivt. Personligen känner jag mig lätt stressad när jag inte har kontroll, genvägen för mig var att verkligen försöka strukturera. Att vara observant på tidiga tecken på stress. Som konsekvens av dessa realisationer försöker jag att tidigt sortera bort det som tar onödig energi. Alla fungerar olika, för mig har de klyschiga strategierna fungerat bra. Så som tydliga rutiner. sömn och motion. Jag bestämde tidigt att min lägenhet skulle bli min frizon. När jag är hemma har jag fortfarande inga obligationer, hemma är jag ledig. I det finner jag min balans.

Norstedts Juridiks branschrapport Framtidens jurist 2020 talar för att ovanstående prioriteringar sammanfaller ganska bra med vad den nya generationens jurister värderar högt beträffande sin syn på arbetslivet. Rapporten omfattar enkätsvar från 3500 verksamma jurister i Sverige och Danmark.

Elmer M Wallhult T5

Rapporten verkar tala för att det föreligger en viss generationsklyfta gällande synen på arbetslivet. Work/life-balance(en god balans mellan privat - och arbetslivet) framhölls som något av det viktigaste i arbetslivet för 66 procent av de tillfrågade juristerna mellan 23-29 år. Motsvarande siffra för jurister 50 år eller äldre var 35 procent.

Min slutsat utifrån rapporten är att den nya generationens jurister är tydliga med vad de behöver för att kunna må bra. Det förväntas att en skall kunna ha en karriär med bra möjligheter till lön, stimulans och utveckling men inte på bekostnad av en rik fritid.

Arbetet måste kunna klaffa med sin övriga prioriteringar. På precis samma sätt måste studierna få avlastas av en rik fritid med nära och kära. Balansen är verktyget för att optimera studietiden.

KÖN HAR INGEN BETYDELSE JUST DÄRFÖR ÄR DET SÅ VIKTIGT

I år är det 100 år sedan som svenska kvinnor fick rösta i ett allmänt val för första gången. Mycket har hänt sedan dess - i dag sitter till och med fler kvinnor än män i regeringen. Trots detta har Sverige aldrig haft en kvinnlig statsminister. Kön ska inte ha någon betydelse - just därför är det så viktigt.

För inte länge sedan informerade Stefan Löfven om sin avgång nu i höst. Mycket pekar mot att Magdalena Andersson kommer ta över stafettpinnen efter honom och därmed bli den första kvinnliga statsministern i svensk historia. Om det skulle inträffa, hade det varit ett stort steg för jämställdheten.

Sverige lyfts ofta fram som ett av de mest jämställda länderna i världen. Feminism har blivit ett ord som inte längre, åtminstone inte i samma omfattning som förr, väcker ilska och får många att rynka på näsan. Och juridiken följer, som vi vet, oftast efter samhällets utveckling. Idag har vi en samtyckeslag på plats, fri abort är något vi haft under lång tid och brottet grov kvinnofridskränkning finns till för att skydda kvinnor från mäns våld. Det vi däremot ligger efter med är just könet på landets ledare, som under alla år vi haft demokrati aldrig varit kvinnligt. Det kan inte vara en tillfällighet, i alla fall inte om en tar hänsyn till statistiken -
som visar att 75 andra länder i världen någon gång har haft en kvinnlig regeringschef. Vi måste bli det 76:e.

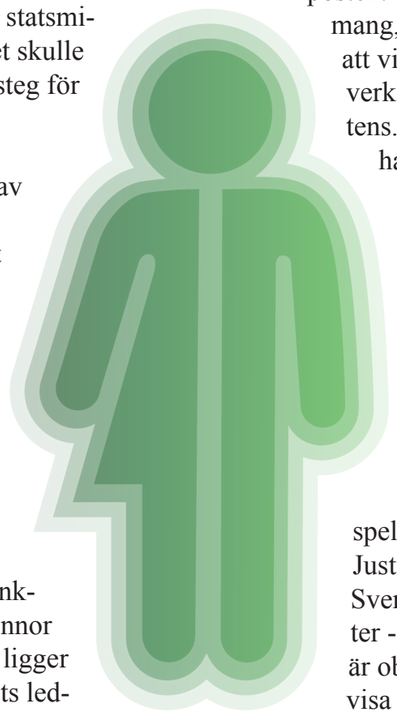

Ett motargument som ofta lyfts fram mot betydelsen av en kvinnlig statsminister är att kön inte ska spela någon roll. Det är den mest kompetenta personen som ska inneha posten. Det är ett mycket rimligt resonemang, men frågan är om orsaken till att vi bara haft män som statsministrar verkligen bottnar i frågan om kompetens. Är det rimligt att anta att vi inte haft en kvinnlig statsminister på grund av att det inte har funnits en enda kvinna vars kompetens har överstigit en mans? Eller beror det på en underliggande sexism och gamla fördomar som ännu inte har krackelerat? Frågar du mig så blir svaret det senare.

Argumentet att kön inte ska spela någon roll är heller inte fel. Just därför är det av största vikt att Sverige får en kvinnlig statsminister - för att vi ska kunna visa att kön är obetydligt. På så sätt kan vi också visa alla flickor och unga kvinnor att det är fullt möjligt att som kvinna leda ett land på ett lika bra sätt som en man. Det kommer sannolikt att boosta många kvinnors självförtroende och kanske få dem att våga satsa på sina drömmar om höga chefspositioner och framträdande roller inom politiken. Det kommer också visa vår omvärld att vi faktiskt står för jämställdhet inte bara i teorin, utan även i praktiken.

Juli Johansson T5

ORDFÖRANDE HAR ORDET

Hösten är här, och det märks tydligt. Regnet öser ner, rutinerna är tillbaka, och det bästa med hösten - alla kursare är tillbaka i Umeå! Den här hösten känns bättre än någonsin efter en lång tid av distansstudier. Trots att jag älskar sommaren så kommer hösten med något ovärderligt för en heltids-umeåbo - alla kursare som under sommaren sprids ut över hela Sverige kommer tillbaka. Med dem kommer luncher i tornet, kl 15-kaffen i Lindell och härliga hemmakvällar i höstmörkret med de närmsta.

Det här numret av De Facto behandlar något som är högst relevant för oss alla, nämligen studietiden! När jag tänker på min tid som student här vid Umeå universitet hamnar jag ganska snabbt på hur vår utbildning är upplagd och det för mig till:

PBL, en riktig favorit hos mig! Och då menar jag inte plan- och bygglagen, utan vår utbildningsform - problembaserat lärande. När jag kom in på juristprogrammet här i Umeå var det faktiskt en grej som oroade mig. Jag tänkte att PBL skulle påminna allt för mycket om de otaliga grupparbetena man gjort genom grundskolan. Men oj så fel jag skulle ha! Här kommer några delar av PBL som jag gillar:

JAG STYR MINA EGNA DAGAR

Upplägget med några föreläsningar här och där, några seminarium i veckan och resten av tiden designerad åt självstudier passar mig som handen i handsken. Då många timmar under dagen som regel är fri från schemalagda aktiviteter finns det stora möjligheter att bygga sina egna rutiner. Sovmorgon en onsdag? Absolut, jag kan lägga in några timmars plugg i soffan under söndagskvällen istället!

LÄRA AV VARANDRA

Det som jag i början trodde skulle vara att jämställa med grundskolans ändlösa grupparbeten har visat sig vara en enorm utvecklingsmöjlighet. Så länge basgruppen funkar upplever jag att det är en fantastisk möjlighet att lära av varandra. Någon i basgruppen har hittat något som man själv helt missat och vice versa. Att sitta i en mindre grupp och diskutera de problem man stöter på i en uppgift tror jag att vi alla kan lära oss mycket utav.

BRA BALANS

Jag skulle aldrig kunna tänka mig att läsa en utbildning som helt och hållet är undervisningsbaserad, precis som jag inte skulle vilja läsa en utbildning som till fullo bestod av självstudier. PBL erbjuder i min mening en väldigt bra balans mellan alla element i en utbildning! En del klassrumsundervisning, en del föreläsningar och en del självstudier.

Avslutningsvis hoppas jag att ni alla har haft en fin sommar och att ni får en minst lika bra höst! Nu när campus börjar öppna igen hoppas jag på att få träffa er i JF-rummet framöver. Vi har nämligen äntligen börjat med lunchöppet igen efter att hållit stängt i 1,5 år!

Stina Brander T5

EN STUDIETID FÖR ALLA -INTE BARA 40 % AV STUDENTERNA

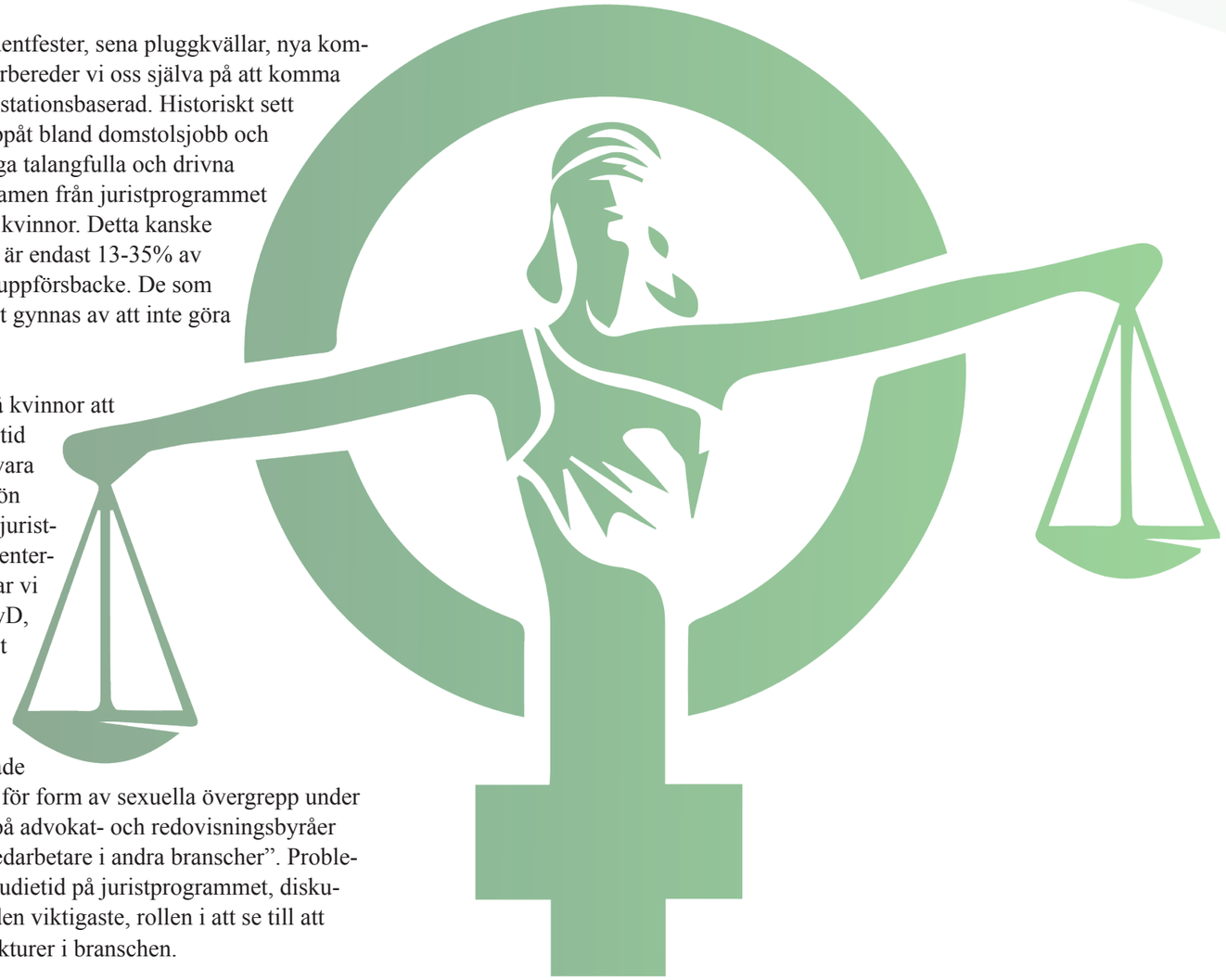

För många är studietiden en intensiv period som kantas av allt från studentfester, sena pluggkvällar, nya kompisar och hopp om framtiden. Men inte för alla. På juristprogrammet förbereder vi oss själva på att komma ut i en bransch som på många sätt upplevs som tävlingsinriktad och prestationsbaserad. Historiskt sett har vår bransch främst bestått av män som försöker ta sig framåt och uppåt bland domstolsjobb och affärsjuridiska byråer, men under de senaste decennierna har även många talangfulla och drivna kvinnor börjat ta sig in på spelplanen. Idag är ca 62 % av de som tar examen från juristprogrammet kvinnor och 53-60 % av de biträdande juristerna på de största byråerna kvinnor. Detta kanske vid en första anblick ser bra ut? Värt att tillägga är att på samma byråer är endast 13-35% av delägarna kvinnor. (SvD, 207). Denna struktur gör att kvinnor jobbar i uppförsbacke. De som har makten att göra förändringarna som krävs, är ofta de som kortsiktigt gynnas av att inte göra denna förändring.

Juristprogrammet har en viktig roll i att förändra dessa strukturer och få kvinnor att tävla på lika villkor som männen. Det är på många sätt under vår studietid som våra tankar av vad och vem som är rätt, formas. Universitetet bör vara en plats där den framtida arbetsmiljön diskuteras oberoende av vilket kön man tillhör och inte tvärtom. En kvinna som påbörjade sina studier vid juristprogrammet, (inte uppgett vilket universitet), vittnar om att de nya studenterna första dagen på universitet blev välkomnade med frasen “Här utbildar vi Sveriges bästa jurister och Sveriges mest välutbildade hemmafruar” (SvD, 2017). Med detta som första intryck av juristprogrammet och juristyrket så sätts standarden king de fördomar och förväntningar som många av de nya studenterna som befann sig i salen kommer behöva handskas med under resterande delen av deras yrkesliv. Fackförbundet Akavia genomförde år 2020 en undersökning bland deras medlemmar som visade på att var tionde kvinna av de tillfrågade under 30 år hade blivit utsatta för form av sexuella övergrepp under det senaste året. Undersökningen visar även att “Jurister och anställda på advokat- och redovisningsbyråer blir oftare utsatta eller ser andra utsättas för sexuella trakasserier, än medarbetare i andra branscher”. Problematiken kring sexuella övergrepp inom branschen, har inte under vår studietid på juristprogrammet, diskuterats nämnvärt. Med det sagt, juristprogrammet har en viktig, kanske den viktigaste, rollen i att se till att framtidens jurister har en förändrad syn på genus och konservativa strukturer i branschen.

Det är vi som är framtidens jurister.

FEMJUR

Styrelsen, Femjur Umeå
Lina, Elsa, Anna-Sara, Malin, Hanna

DE FACTO TESTAR

Sportevenemang

Denna gång testade DeFacto olika sportevenemang i Umeå. Jag som skriver heter Lukas och det bästa jag vet är att gå på fotbollsmatcher med några kompisar, uppleva och bidra till en grym atmosfär på arenan samt passa på att ha det jävligt gött. I Umeå är det dock lite svårt med det vilket också är mitt största problem med denna i övrigt acceptabla staden. En alltför stor del av mitt CSN går därav åt diverse sportprenumerationer så att jag kan följa sporten hemifrån så att jag kan skrika åt min TV istället för att skrika på spelarna eller motståndarnas supportrar. Men allt blir ju det man gör det till och jag börjar inse att skrikandet år min TV inte ger mig den uppfyllelsen i livet jag kräver. Så jag bestämde mig att ta tag i saken och kolla på vad Umeå faktiskt har att erbjuda till oss supportar/folk med brist på andra fritidsaktiviteter.

FOTBOLL - LAGEN OM FOTBOLL

Kl. 22 befinner jag mig på Sjöfrun i Tomtebo med 7 varma grader - makalöst fotbollsväder. Redan på vägen mot arenan cyklar fotbollsspelarna förbi mig och jag börjar tagga till. Avsaknaden av personal på arenan för det möjligt att ta med eget fika, för mig består det av två kalla bärs, pluspoäng! När matchen äntligen drar igång kvart över tio står jag med 20 andra av lagets välkomnande supportar vid sidan av planen och följer händelserna på planen noggrant. Det är dock inte vilken match som helst för: Vi snackar om sista matchen för säsongen och ett oavgjort skulle räcka för Lagen om fotboll att ta korpenguld andra året i rad!

Man märker på alla att det är en speciell situation. Matchen är inte dålig men det saknas den offensiva viljan, laget tar det lugnt med att flytta upp spelarna. Endast vid fasta situationer vågar laget flytta upp sina gubbar på den makalösa konstgräsmattan. Kort innan domaren ska blåsa av halvleken befinner sig motståndarna i hemmalagets straffområde. En spark för att försöka rensa bollen träffar motståndaren - straff, domaren behöver inte ens stöd av VAR. Till allas frustration är det en vältagen straff som inte ens den suveräna målvakten Victor kan stoppa.

Matchbilden i andra halvleken ser liknande ut, Lagen om fotboll står stabila defensivt och försöker nu överlista motståndarna med långbollar.

Hemmalaget vågar nu flytta upp lite fler gubbar på den makalösa konstgräsmattan, framförallt vid fasta situationer. Så är även fallet vid en frispark som slås några meter utanför straffområdet. Bollen cirklas förbi muren och precis före målvakten står en spelare som bara behöver peta bollen i mål. Supportrarnas och spelarnas glädje är dock endast kortvarigt. Det visar sig att domaren, en rutinerad räv som antagligen flytt från ålderdomshemmet enligt spekulationerna på läktaren, inte hade blåst igång matchen igen. Den påföljande frisparken ger inget och Lagen om fotboll fortsätter jaga kvitteringen.

I mitten på både andra halvleken och min andra bärs slås det en bra boll mot anfallaren, som ges lite för mycket utrymme vilket leder till att han kan kan komma förbi sin motspelare och lyckas trycka iväg ett stenhårt skott mot mål. Avslutet kan räddas av målvakten men den offensiva vänstermitten anteciperar situation och står helt rätt för att sätta returen. Målvakten är chanslös - 1:1! Lagen om fotboll är sedan skickliga på att förvalta resultatet, kör en defensiv taktik och kort efter kl 23 står det fast: Lagen om fotboll är seriemästare!

Glädjen är såklart gränslös bland spelarna och supportrarna, många Cavaflaskor öppnas och isfacklor brinner trots polisens villkorstrappa. Jag träffar målskytten Jacob till en exklusiv intervju kort efter avblåsningen och ber honom sammanfatta känslorna. Han säger kort: ”Kaffe kaka, 2:a raka” sedan försvinner spelarna och några av supportrarna till lagets stamlokal ”Rött”.

STÄMNINGEN: 3.5/5
PRIS I FÖRHÅLLANDET TILL UPPLEVELSEN: 5/5
MATCHEN 3/5
OVERALL: 4/5

INNEBANDY - TEAM TG

Andra matchen jag går på är Team TG damlag i innebandy, sporten där till och med domarnas tröjor utsmyckas av flera sponsorer. Damlaget blev faktiskt svenska mästare i fjol, vilket övertygade mig till att se dem spela. Jag ska dock lägga till att innebandy är något helt främmande för mig. Där jag växte upp spelades det helt enkelt nästan aldrig innebandy. Det var t.ex först på JF Sport som jag lärde mig att det finns riktiga målvakter i innebandy.

Matchen spelas i en hall framför Umeå Energi Arena, det går å köpa hamburgare i men övrigt är det samma gamla vanliga kiosksortimentet som alltid gäller på svenska arenor. Jag nöjer mig med en kaffe och sätter mig på min front row seat bakom Varbergs bänk.
Precis innan inmarschen spelas det en film där det visas att Thoréngruppen vill satsa på att bli bäst på allt. Hur satsiga de är märks på att de anställde en DJ till matchen som fick spela sina SoundCloud mashups när matchen var pausad eller hemmalaget gjorde mål. Med klassiska evenemanglåtar som ”Losing it” ”Blah Blah Blah” eller ”Mr Saxobeat” försökte han få igång publiken. Trots DJ:ns outhärdliga engagemang var stämning bland de ca 143 ”supportrarna” lik den på en begravning. Applåderar man till fler scener än bara målen kunde man i princip betrakta sig själv som Team TG hooligan.

Nu till matchen: Redan efter 52 sekunder får DJ:n spela måljingeln för första gången och han gör det 7 gånger till under första perioden. Team TG imponerar på mig med snabba sidbyten som Varberg inte är med på, en ro med bollen och en grym förståelse för var lagkamraterna är eller kommer vara. TG kontrollerar i princip hela matchen, Varbergs enda chans är att satsa på kontringar efter bolltapp i Team TG:s speluppbyggnad. Att Team TG faktiskt ösar på trots att matchen egentligen är över efter första perioden, är väldigt kul att se och visar lagets spelglädje och överlägsenhet. Det är så man blir svenska mästare.

STÄMNINGEN: 1/5
PRIS I FÖRHÅLLANDET TILL UPPLEVELSEN: 5/5 (DÅ DET VAR GRATIS INTRÄDE TILL DEN MATCHEN)
MATCHEN 4/5
OVERALL: 2.5/5

Matchen erbjuder tyvärr ingen spänning då hemmalaget har en bra dag och krossar gästerna. I första pausen träder dock en ny stjärna fram i rampljuset: Varbergs materialare Tord kommer ut efter teamsnacket och är helt förbannad - av förståeliga anledningar: han förklarar för publiken (egentligen snackar han med sin kompis som sitter på läktaren men det är tydligt att han vill dela sina klagomål med så många som möjligt) att han inte ens bjöds på kaffe. För honom är konsekvenserna uppenbara: ”då får de väl inget kaffe när de kommer till oss, så enkelt är det” - allt på ett passivt aggressivt men ändå skämtsamt sätt. Kul tycker jag, pluspoäng för hela upplevelsen. I andra pausen undersökte Tord kaffeproblemet lite mer noggrant, han förkunnar sedan för oss att kaffet för lagen tog slut efter herrarnas match som spelades kort före den aktuella matchen.

I den andra och tredje perioden blir matchen mer intensiv och jämn, Varberg försvarar bättre men mot slutet bjuds det på några fina solomål efter fina dribblingar. Matchen slutar 13-3 och hela publiken går tyst ut ur hallen.

Det blir spännande att se om laget lyckas upprepa fjolårets framgångar, dagens match har i alla fall varit ett utropstecken. Tack för kaffet!

FOTBOLL - UMEÅ IK

Min tredje match blir återigen en fotbollsmatch, jag bestämde mig för att gå på Umeå IK. Laget flyttades ned till Elitettan förra året mer befinner sig just nu på förstaplatsen i serien. Jakten på avancemanget till Allsvenskan börjar bli mer och mer konkret tack vare fina och stabila insatser genom hela säsongen.

Damerna är faktiskt kända för framgångar på både nationell och internationell nivå. I början på 2000-talet hade man sin storhetstid, tog hem sju SM-guld och även varit i fem Champions League finaler, varav två krönandes med pokalen. Det gör att klubben idag är det tredje mest framgångsrika damlaget i Europa! Anledning nog att betala 60kr och gå på en match.

Solen skiner in på Umeå Energi arenas läktare där några hundratals personer sitter med mig och kompisarna på läktaren för att följa spektaklet mot dagens gäster från Norrköping. Vi (jag) är lite sena och vi missar tyvärr inmarschen men bemöts av en trevlig stämning på läktaren när vi letar efter bäst möjliga plats. UIK tar initiativet från början och försöker fylla sin roll som favoriter i matchen. Det dröjer inte länge tills UIK har sina första chanser att ta ledningen.

I den 21:e minuten slår UIK:s talangfulla högerback ett inlägg som, till allas (framförallt målvaktens) stora förvåning, visar sig vara ett skott på mål - 1:0 UIK! Min kompis, en tidigare UIK spelare, berättar för mig att målskytten kan ha en stor karriär framför sig - ”inläggen” verkar hon i alla fall redan ha perfektionerat.

Bara tre minuter senare får jubla återigen då UIK:s finska landslagsmeriterade mittfältare trycker in ett välplacerat långskott när hon lämnas med för mycket plats några meter utanför straffområdet. Umeå IK fortsätter dominera matchen, spelar en fin fotboll men många fina löpningar, dribblingar och en allmänt bra avstämning i laget. De enda gångerna gästerna blir farliga är efter fel i UIK:s speluppbyggnad. Riktigt farligt blir det dock aldrig, det är tydligt att UIK har en riktig bra spelartrupp som förväntas gå upp till Allsvenskan igen. Min kompis berättar att laget är så bra eftersom några nyckelspelare valde att stanna efter nedflyttningen i fjol och att den nye tränaren även satsade på fler talanger än laget hade gjort tidigare. Generellt sett verkar ungdomsarbetet bli viktigare och bättre i laget, många av tjejerna som flyttas upp från ungdomslagen och som är från Umeå kan identifiera sig med klubben och staden och väljer att stanna i klubben trots intresset från andra klubbar.

I andra halvleken stänger Umeå matchen när de gör ett fint 3-0 mål. UIK börjar byta några gånger men fortsätter hålla i stafettpinnen i matchen. Några barn på läktaren drar igång stämningen genom att heja fram sitt favoritlag, vilket även alla andra på läktaren hänger med på. Väldigt kul och det säger en hel del om stämningen: Publiken är, vilket är den gemensamma nämnaren bland de flesta sportevenemangen, inte särskilt engagerad, belönar dock fina scener på planen men varma applåder. Det råder helt enkelt en familjär stämning på läktaren som är lik stämningen på ett familjebesök: Det är kul att vara där men efteråt är man glad över att inte behöva stanna längre än förväntat. Men man återvänder såklart.

När inte bara temperaturen, utan även spänningen i matchen sjunker, börjar vi istället fokusera på de små roligheterna som klubben erbjuder. Via Facebookmessenger kan vi delta i ett quiz, rösta fram matchens lirare, gissa på slutresultatet och vem som gör först samt andra små roligheter. En kul grej som är gratis och som man tjänar poäng på. Vad dessa poäng är bra till förbli dock oklart.

I slutskedet av matchen belönar Norrköping sedan sig själva med ett tröstmål efter en bolltapp i UIK:s försvar. Det är dock även tack vare Norrköpings målvakt som Umeås damer inte utökar ledningen vid flera tillfällen. Sen är matchen slut och jag är glad över att få dra hem med tanke på temperaturen, men jag kommer säkerligen återvända!

STÄMNINGEN: 2/5
PRIS I FÖRHÅLLANDET TILL UPPLEVELSEN: 5/5
MATCHEN 4/5
OVERALL: 3.5/5

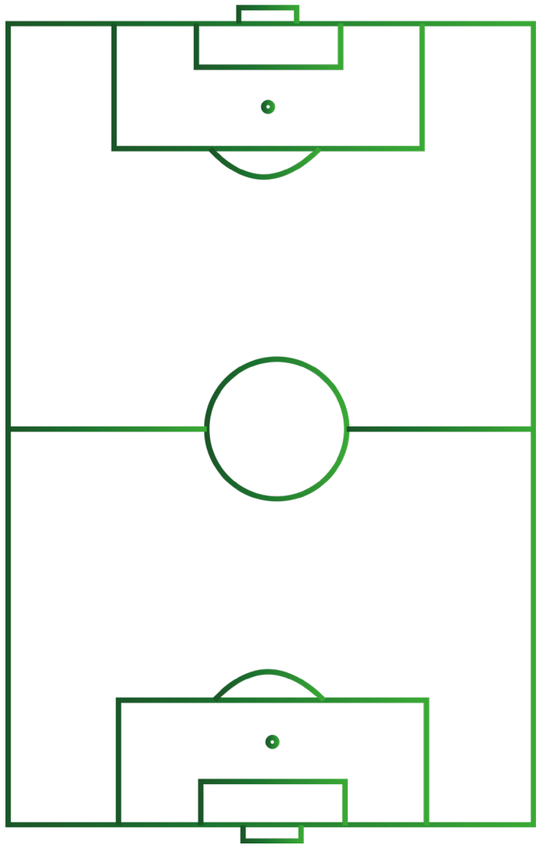

HOCKEY - BJÖRKLÖVEN

Min sista match är matchen jag sett framemot mest, vilket också var anledningen till att jag köpte den 100 riksdalar dyra biljetten så fort biljetterna släpptes. Äntligen är det dags att trängas med folk, dags att skrika av glädje, dags att skrika av förbannelse. Det är dags för Löven igen!

Trots att vi är framme vid hallen en halvtimme innan pucken släpps, är ståplats H redan fullspäckad med gröngula supportrar. Inte förvånansvärt, det här är nämligen den första hemmamatchen med publik post Corona. Tyvärr är hallen inte fullsatt vilket nog beror på ett yppigt problem inom professionell sport: Dessa jävla sponsorer som får ett antal fribiljetter som folk på företagen inte använder. Ge biljetterna till JF istället då, hallen är ändå redan utsmyckad med ett JF klistermärke!

Egentligen tänker mina vänner och jag ta plats i arenans bar för att värma upp med lager på lager principen, dock förmår platsbristen oss till att skjuta upp vår stränga kvalitetskontroll av barens utbud till nästa match. Sen släcks ljuset, strålkastarna sätts på och alla börjar sjunga för Löven, kort därpå välkomnas spelarna ut på isen av en jublande publik. Nånting om att namnet på ishallen byts kommenteras av en otålig supporter högt och konstruktivt med ”håll käften” - sen är matchen igång!

Redan tidigt lyckas Björklöven ta ledningen i matchen till supportrars förtjusning i en annars rätt jämn match där hemmalaget känns snäppet bättre. Jag ska tillägga att även hockey är en främmande sport för mig, jag kan knappt några regler och det händer att jag tappar bort var pucken är. Skitsamma, jag har ändå gör roligt när jag sjunger samma fina Löven låtar om och om igen. Att lära sig texterna är inte särkilt svårt heller, nykomlingarna har med andra ord ingen ursäkt för att inte heja fram laget allt de kan.

Innan första perioden är slut belönar spelarna publikens stöd men ännu ett mål och Björklövens målvakt står dessutom för några fina räddningar. Han kan visserligen inte förhindra Kristianstads reducering i andra perioden men det är tack vare några ytterligare otroliga räddningar som laget från Norrlands huvudstad inte tappar matchen. Istället för en kvitteringen blir det plötsligt 3-1 till Björklöven som sedan återtar lite mer kontroll över matchen igen. Stämningen på läktaren är såklart fortfarande kanonbra och det sjungs oavbrutet, ibland med lite förstärkning från sittplatserna med engagerade klappningar.

När den tredje perioden inleds (ställning är då 4-2) märks att det finns en större trygghet både på isen och på läktaren i att det kommer sluta med en vinst idag. Gubbarna på isen sätter ytterligare två puckar i Kristianstads kasse och på läktaren antyds det att det blivit läge att istället fokusera på att uttrycka missnöjet över (ja, det är bara å erkänna köra lövare) storebrorsan från Skellefteå. Mäktigt att se hur en hel läktare hoppas för att bevisa att en inte är s.k. ”skelleftesvin”.

Lukas Todtenhaupt T5

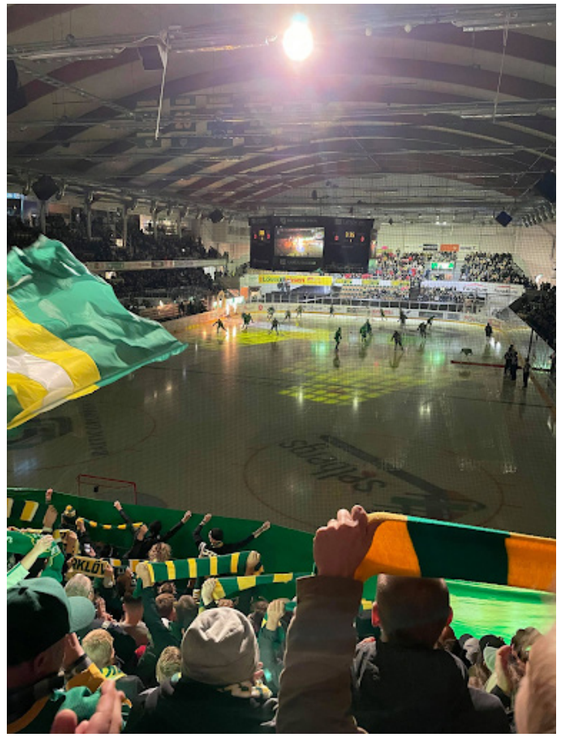

I slutändan sätter inte ens gästernas sista mål stopp på vårt ändlösa sjungande och den glada stämningen på läktaren. Här är man säker (vilket man är typ varje år): ”Vi ska upp igen!” Oavsett om man gillar hockey eller Björklöven kan jag verkligen rekommendera att gå på en match för att uppleva en riktig publikfest här i Umeå. Dagen efter matchen träffar jag en sann Timrå supporter (av säkerhetsskäl måste hans identitet hållas hemligt) och till och med han behövde erkänna att han har haft en riktig rolig upplevelse. Ett bättre argument att gå på en Lövenmatch finns nog knappast.

STÄMNINGEN: 5/5
PRIS I FÖRHÅLLANDET TILL UPPLEVELSEN: 4/5
MATCHEN 4/5
OVERALL: 4.5/5

JURISTENS FIKTIONER, MYTER OCH LIVSLÖGNER

I början av studietiden introduceras juriststudenterna till den svenska rättens centrala fiktion: Gällande rätt. Ursprunget till begreppet ägnas dock inte särskilt mycket utrymme, trots att vi därigenom kan förstå dess styrkor och begränsningar. Att juridiska fiktioner existerar är dock inte oväntat. Vi människor behöver vissa livslögner för att överleva,[1] myter har och har haft en avgörande betydelse för mänsklig kultur,[2] och fiktioner – i betydelsen icke-falsifierbara utsagor – håller samman rättsordningen.

Under upplysningen, särskilt genom Hume och Kant, kom empirismen att underkänna tidigare vetenskapsteoretiska inriktningar, i synnerhet genom kritik mot väsensmetafysiken (sökandet efter essensen/sakens natur genom induktion) som förtäckt erfarenhetskunskap präglad av tid, rum och fördomar. Rättsvetenskapen, i likhet med de flesta ämnen som inte passade in i Kants mall på riktig vetenskap (där endast filosofi, logik och matematik platsade),[3] behövde hantera den nya gränsen mellan Varat och Börat. Under den historiska skolans inflytande under 1800-talet uppstod i Tyskland fiktionen gällande rätt, d.v.s. den sammanvägning av de positivrättsliga normer som i förhållande till en viss rättsfråga vid tidpunkten för dom (genom en fiktion om rättsutvecklingens upphörande) ska anses juridiskt giltig. Genom fiktionen skapade således en metod och en måttstock för beslutets kvalitet, men normer kunde också förvandlas till fakta, vilket gjorde studiet av rätten någorlunda vetenskapligt rumsrent. Denna fiktion om gällande rätt fördes senare in i den svenska juridiska metodläran under senare delen av 1800-talet.[4]

Trots att målet med fiktionen var vetenskapligt erkännande medförde den i retrospektiv vissa tydliga fördelar. Begränsningen av utsagor om rätten till den positiva rätten och att frysa rätten tidsmässigt innebar tydliga processekonomiska fördelar och frigörelse från domarens fördomar, men gav också domaren ett stöd i arbetet, ökade förutsättningarna för parterna att på förhand förutsäga utfallet och stärkte legaliteten genom begränsning av domarens normgivande möjligheter. Fiktionen kan ses som ett första steg mot domstolen som en neutral tvistelösningsplattform där både domarens och parternas makt över rättsfrågan minskade,[5] men även mot en mer demokratisk underbyggnad av rätten.

Att en sådan vetenskapsteoretisk dispyt kom att förändra rätten och vår syn på rätten säger något om vetenskapens makt. Samtidigt är det svårt att inte reagera på den tidens vetenskapsteoretiska tvångströjor och att fiktionen uppstod för att rädda rättsvetarnas rykte. Möjligtvis framstår även kritiken som något oresonlig i vår tid när särskilt resultatet uppmärksammas; nu kan vi kanske även uppskatta de landvinningar som skedde på skakig vetenskapsteoretisk inom rättsvetenskapen och andra vetenskaper under medeltiden innan ”die Cartesianische Wende”. Å andra sidan var 1800-talets rättsvetare betydligt mer medvetna om att gällande rätt var en fiktion och att metoden inte var komplett utan kunde behöva kompletteras med historiska, språkliga, eller politiska betraktelsesätt,[6] vilket vi alltmer glömt bort. Kanske bör vi också påminnas om att juridik framför allt är något vi gör som individer och som kultur; därför behöver vi påminnas om betydelsen av intuition och annat icke-procedurellt tänkande och agerande (sinnet sätter och prioriterar mellan mål; vi bör medvetet reflektera över de värden som aktualiseras genom dessa mål), alternativ till logik och matematik (däribland berättelser och myter), samt att vår kultur – som rätten är ett utlopp för – baseras på vissa religiösa, moraliska och metafysiska primära idéer som inte kan beläggas med data.[7]

Sandström beskriver rättsdogmatiken, och indirekt gällande rätt, som ”en koloss på lerfötter”.[8] Det är något vi försöker förhålla oss till under utbildningen. Till att börja med måste vi påminnas om att gällande rätt är en fiktion, men också komma ihåg att systemet behöver fiktioner och myter (t.ex. alla förväntas känna till rätten, att franska domare är maktlösa och kan lösa alla fall genom deduktion med hänvisning till den skrivna rätten, eller att rätten är ett komplett och koherent system) likaväl som att vi behöver livslögner på en individuell nivå.

Tack vare fiktionen om att rätten är ett komplett och koherent system fungerar exempelvis förmögenhetsrätten med ett ytterst begränsat antal rättsregler. Det metodfokus på systembyggande, tolkning, analogier och allmänna rättsgrundsatser/principer som jag eftersträvar på T1:1 och T2 är ett sätt att lära sig arbeta inom ramen för fiktionen. Senare under utbildningen går vi från att förstå och upprätthålla fiktionen till att förhålla oss till den. De ovannämnda positiva sidoeffekterna av fiktionen kan användas som överordnade värden i vår analys och kritik av rätten och enskilda rättsfall när vi studerar materiell och processuell rätt (utifrån t.ex. processekonomi, förutsägbarhet, legalitet och neutralitet i tvistelösningen). Vi kan och bör även undersöka andra betraktelsesätt utanför den strikta metoden för att fördjupa vår förståelse och bredda vår verktygslåda. Särskilt under T6:2 ställer vi oss utanför fiktionen för att förstå effekterna av fiktionen och dess förtjänster, brister och alternativ. Därmed är studietiden i mångt och mycket ett arbete med fiktioner, i synnerhet den största av dem alla: gällande rätt.

Inspektor Jan Leidö

NOTER

[1]: Jfr Torgny Lindgren, Dorés Bibel (Norstedts: Stockholm 2005) (angående huvudpersonens livslögn om att vara älskad av sin far som en fast hållpunkt i tillvaron).
[2]: Se t.ex. G. S. Kirk, Myth, Its Meaning and Functions in Ancient and Other Cultures (Cambridge University Press: Cambridge 1970); Joseph Campbell, The Hero with a Thousand Faces (3rd ed., New World Library: Novato, CA 2008); Roland Barthes, Mytologier (Arkiv förlag: Lund 2007).
[3]: Se Immanuel Kant, Der Streit der Fakultäten [Striden mellan fakulteterna] (1798); Marie Sandström, Die Herrschaft der Rechtswissenschaft (Institutet för rättshistorisk forskning: Lund 1989), s. 66–107 (angående Kants verk).
[4]: Adam Croon, Jura novit curia: En rättsgenetisk undersökning av den juridiska metodlärans utveckling under 1800-talet (Institutet för rättshistorisk forskning: Stockholm 2018), s. 60–73.
[5]: Se id., s. 46–48.
[6]: Marie Sandström, The Concept of Legal Dogmatics Revisited, i Epistemology and Ontology, s. 133–140 (Zenon Bankowski red., Franz Steiner Verlag: Stuttgart 2005).
[7]: Se Theodore Roszak, The Cult of Information (Pantheon: New York, NY 1986).
[8]: Sandström (2005).

DE FACTO FRÅGAR?

1. Namn
2. Ålder
3. Kommer ifrån
4. På fritiden brukar jag

1. Vad ser du fram emot mest under din tid på juristprogrammet?
2. Hur har du trivts under insparken & din första tid i skolan?
3. Vad är viktigast för dig för att må bra under din tid på programmet?

1. Tilda Larsson
2. 19 år gammal
3. Kommer från Kalix
4. På fritiden gillar jag, till skillnad från många andra i min ålder, att festa, umgås med vänner och se på serier.

1.Jag ser fram emot att få en bred kompetens inom juridikens alla områden, samtidigt som jag ser fram emot att hitta något jag vill specialisera mig inom.

2.Insparken har varit ett ypperligt tillfälle att lära känna folk. Dessa fyra veckor har varit tuffa, med fullspäckat schema och få sömntimmar, men de har också varit bland de roligaste veckorna i mitt liv. Jag kan glatt säga att jag har fått vänner för livet.

3. Universitet är olikt gymnasiet på så sätt att tempot är mycket högre och det egna ansvaret mycket större. Jag jobbar på att komma in i bra rutiner för att undvika stressiga och ångestfyllda pluggnätter. För att må bra är det viktigt att inte låta skolan uppta all ens tid. Visst, bra betyg är viktigt, men absolut inte det viktigaste. Se till att göra tid för sånt du tycker är kul också.

1. Elijah Flink
2. 19 år gammal
3. Borås
4. På fritiden är det mycket häng med vänner och ibland lite gym också på de.

1. Det jag ser fram emot mest under programmet är att få lära känna nya människor samtidigt som man får en värdefull utbildning.

2. Har trivts riktigt bra, har lärt känna mycket nytt folk, det har varit roliga fester och aktiviteter.

3. Det är att man har en bra social krets som man kan förlita sig på samt att man håller sig hälsosam med kost, sömn och träning.

1. Jakob Beland
2. 19 år gammal
3. Jokkmokk
4. På fritiden gillar jag att gymma, spela och kolla fotboll och F1!

1. Jag ser mest fram emot att så småningom kunna tillämpa det vi lär oss på programmet i praktiken samt att lära känna massa nya människor och nya kompisar under tidens gång!

2. Insparken har varit fantastiskt! Lärt känna massa nya vänner. Bland de roligaste veckorna jag haft i mitt liv är jag beredd att påstå! Faddrarna och generalerna har verkligen gjort ett superjobb! I skolan har det också varit bra, relativt högt tempo men det var knappast oväntat!

3. Det viktigaste för mig att må bra under programmet (förutom bra vänner) måste nog vara att hitta en bra balans mellan plugg, träning och övriga fritidsaktiviteter!

1. David Talanov
2. 23 år
3. Stockholm
4. På fritiden brukar jag idrotta, binga youtube samt lära mig om allt Sagan om Ringen

1. Under juristprogrammet ser jag främst fram emot att lära mig om affärsjuridik,då det är anledningen jag valde programmet.

2. Jag tror inte jag kunde ha placerats i ett bättre lag än Björnarna, inte bara är junisarna underbara, våra faddrar har gjort insparken den mest perfekta någonsin!

3. Att kunna balansera friden med tiden jag spenderar på plugget, för jag vill inte vara uppslukad av en av dem och gå miste om den andra. För mig är båda är lika viktiga!

1. Miriam Storm
2. 22år
3. Piteå
4. Umgås med nära och kära, gärna framför ett sällskapsspel!

1. All kunskap och möjligheten att få utvecklas ännu mer som person.

2. Riktigt bra. Jag upplever att alla verkligen har varit förstående och inkluderande. Det känns som en bra sammanhållning.

3. En strukturerad och organiserad vardag så allt blir gjort och det finns utrymme att planera in roliga saker på fritiden.

1. Anton Eriksson
2. 20
3. Stockholm
4. Umgås med kompisar, träna, laga mat eller kolla på sport!

1. Det jag mest ser fram emot på programmet är att få lära mig mer om juridik och se vilka möjligheter det finns att gå längre fram när man ska ut på arbetsmarknaden samt att lära känna många nya människor.

2. Jag har trivts superbra under insparkstiden. Haft en grym insparksgrupp där vi kommit varandra riktigt nära på kort tid vilket är superroligt. Har även känt mig väldigt välkomna av alla faddrar och generaler som sett till att ta hand om oss och hjälpa oss in i staden och programmet på ett superfint sätt.

3. Det viktigaste för mig för att må bra för min tid på programmet tror jag är att hitta en balans mellan studier och fritid samt att se till att bygga vidare på vad som verkar vara en oerhört hjälpsam och trevlig stämning på programmet vilket är något som iallafall jag trivs oerhört bra med!

1. Karolina Landmark
2. 19 år gammal
3. Göteborg
4. På fritiden ser jag helst på någon serie och tar det lugnt eller är med kompisar och har kul!

1. Det jag ser fram emot mest under min tid på juristprogrammet är att träffa nya människor och framförallt lära mig om juridik. Trots att det känns som en överrumplande stor mängd information att ta in och läsa på om, har jag tyckt att det vi lärt oss om varit intressant och därmed även roligt.

2. Insparken var väldigt intensiv till en början, vilket gjorde att man verkligen kom varandra nära i faddergruppen som sedan blev ens trygga punkt. När vi senare fick våra basgrupper i skolan lärde man känna ännu fler personer från de andra faddergrupperna. På så sätt har man haft möjligheten att träffa ännu fler från programmet på ett sätt som gjort det enklare att lära känna de man annars kanske inte hade.

3. För mig är det viktigt att under programmet kombinera studierna med att göra tid åt att vara med vänner. Min korta tid på programmet har hittills varit mycket givande studiemässigt och väldigt rolig!

1. Amanda Stålnacke
2. 21 år gammal
3. Lidingö
4. På fritiden tycker jag om att åka skidor/ slalom och umgås med vänner, gärna i kombination.

1. Jag ser fram emot flera saker men bland annat att träffa nytt folk, flytta till en ny stad och bli mer insatt i juridik.

2. Jag har trivts jättebra! Alla är väldigt snälla och trevliga både faddrar och junisar. Vi har haft ett fullspäckat schema med aktiviteter så man har verkligen lärt känna varandra. Plugget känns också bra.

3. För att må bra på programmet tror jag det är viktigt med rutiner när det kommer till studierna. Det är även viktigt att träna, umgås med vänner och låta sig ha lediga dagar.

1. Samuel Nordstrand
2. 19 år
3. Stockholm
4. Kolla fotboll och umgås med vänner

1. Det är mycket saker jag sett fram emot. Båda studiemässigt genom att få studera juridik nu på heltid och slippa massa andra onödiga ämnen. Men dessutom få lära känna en ny stad och nya vänner.

2. Dessa första veckor med insparken har varit avgörande för mig att jag är kvar i här. Utan insparken hade det varit svårt att lära känna nya människor och därmed svårt att ha motivation för att vara kvar i en okänd stad. Första intrycket om skolan har bara varit positiv och allt har rullat på.

3. Det finns flera saker som är viktiga för att måendet ska vara på topp under studietiden. För mig gäller det att få en balans mellan fritid och studier, där man både kan ha kul genom kunna gå ut och plugga. Men även ha aktiviteter bredvid skolan som gör att man kan koppla bort från skolan.

FINSITTNING 2021

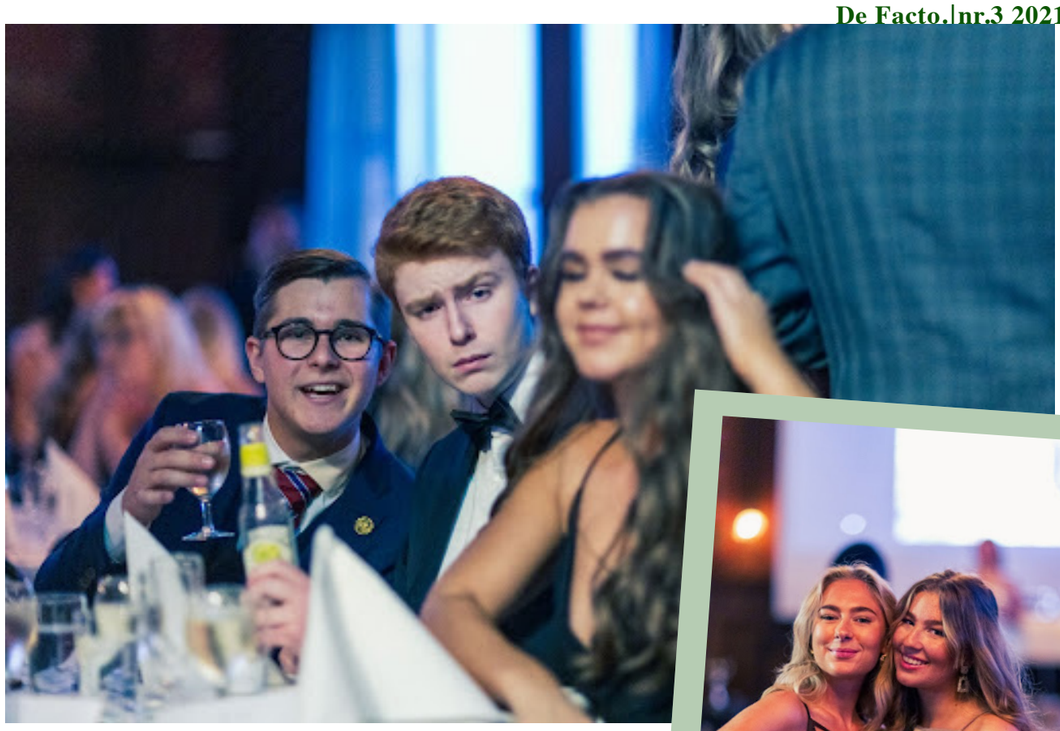

Ansökan öppnar
1 november.
Sommarnotarie-
programmet
2022

Det är en sak att ge vägledning. En annan att leda vägen.

På Vinge nöjer vi oss inte med att ge förstklassig juridisk rådgivning och att finnas vid klientens sida genom hela affären. Vi är övertygade om att vår expertis även kan och ska bidra till att skapa positiv förändring i näringslivet och i samhället i stort. Vi strävar ständigt efter att utveckla och hitta nya sätt att göra skillnad i ett större perspektiv. Med affärsjuridiken som verktyg kan vi tillsammans leda vägen till det bättre.

VINGE